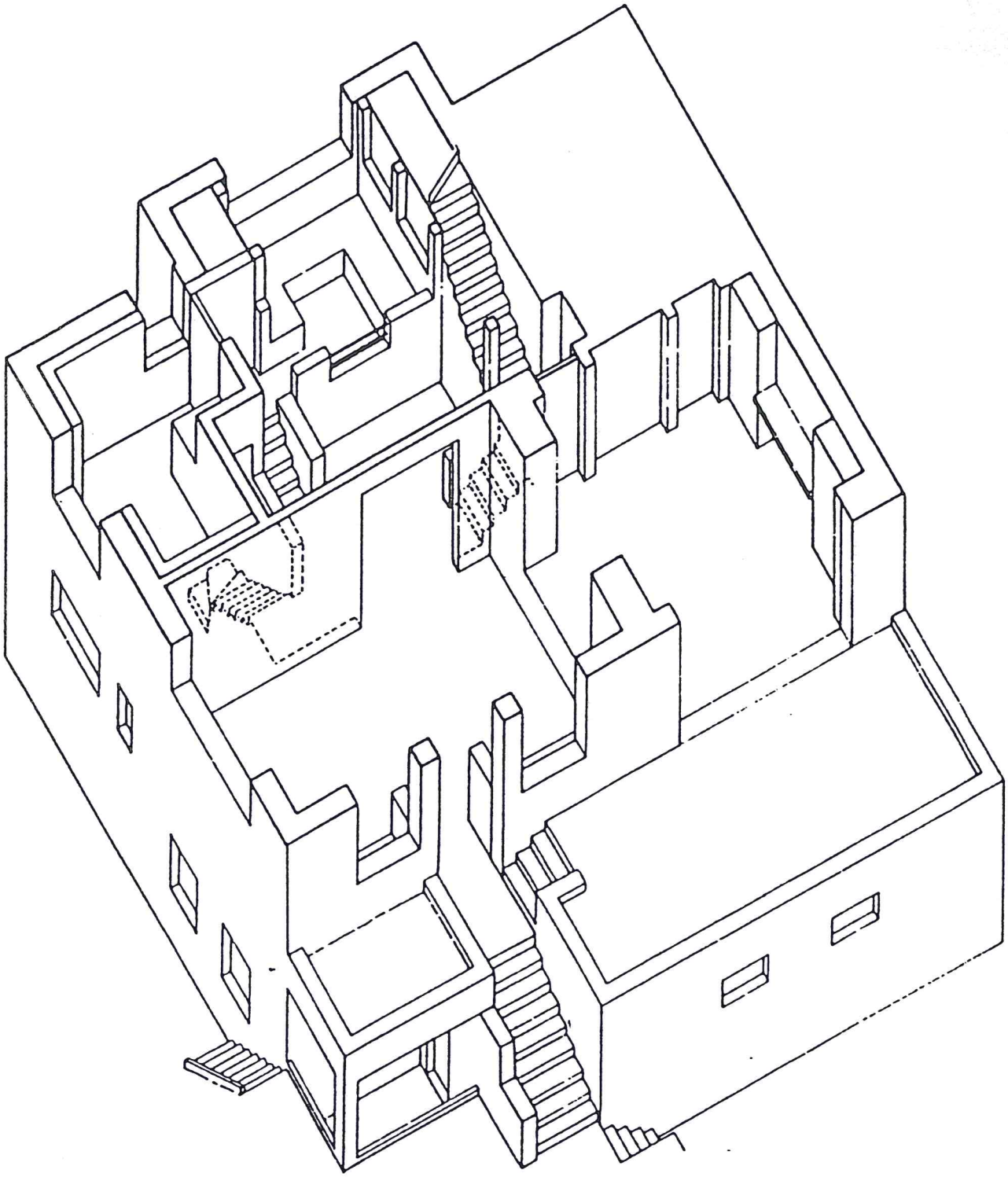
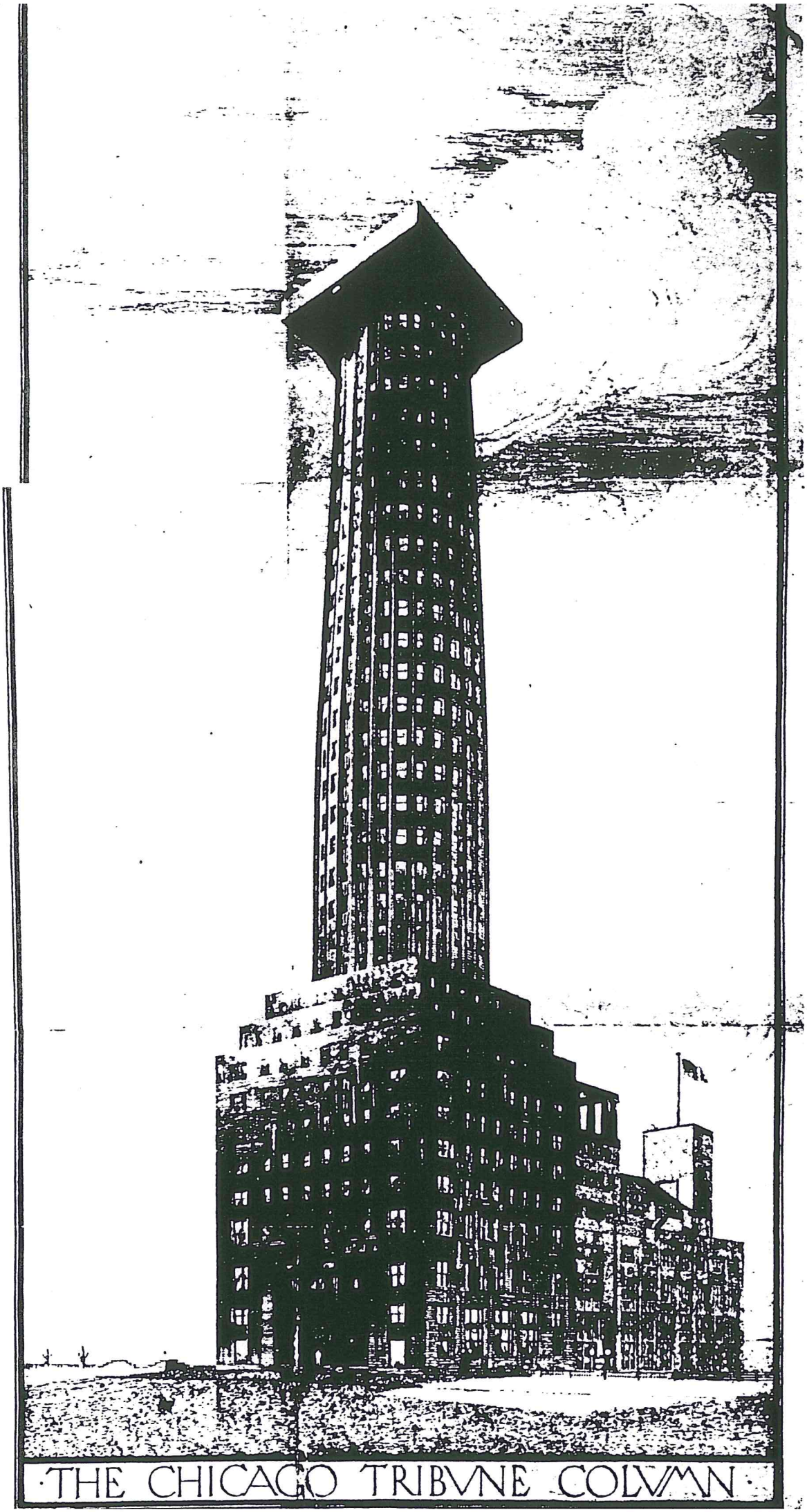
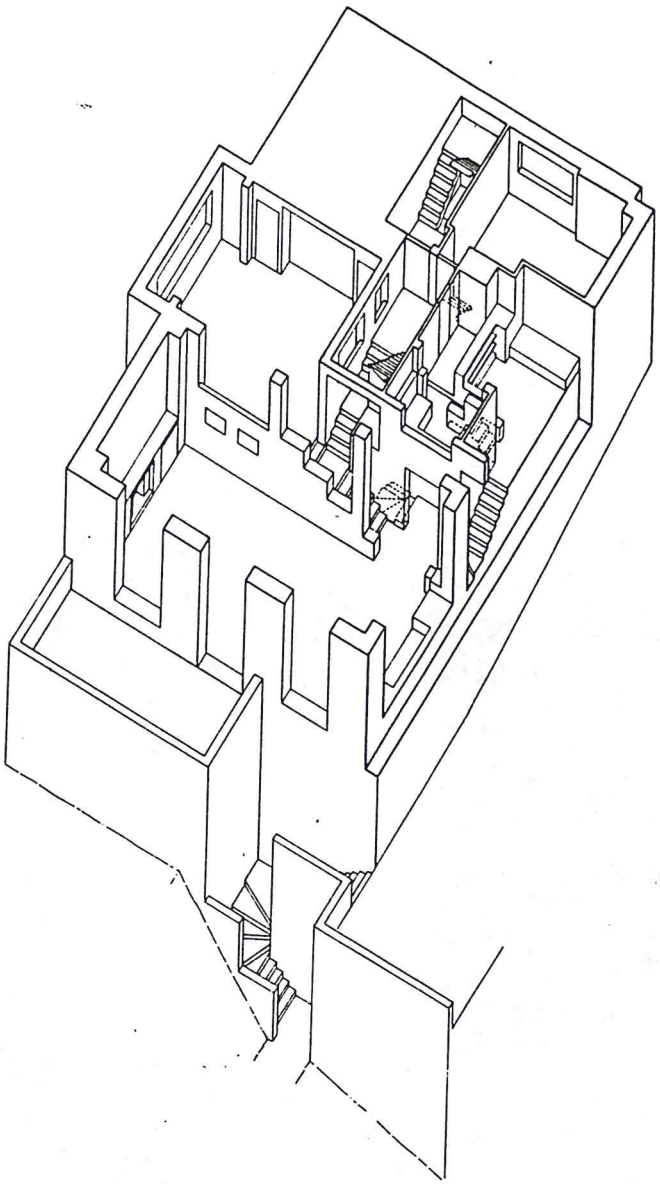

archipel

AFGIFTEKANTOOR BRUGGE X MAANDBLAD 1990

ver.uitgever : Marc Felix, Koningstraat 43A, 8400-Oostende

·THE CHICAGO TRIBVNE COLVMN·

89...90...

ARCHIPEL wordt 10 jaar ...
De stichtingsvergaderingen van ARCHIPEL gingen door op respektievelijk 27 december 1979, 24 januari 1980 en 19 februari 1980. De eerste aktiviteit ging door op 18 maart 1980 ...
Tientallen architektuurvoordrachten, debatten, trips, reizen volgden elkaar in dit decennium op. Een steeds groeiend aantal geïnteresseerden vonden de weg naar ARCHIPEL. We denken eraan binnen enkele maanden in een gelegenheidspublikatie eens terug te blikken ... maar intussen gaan we verder.

DE VELE GEDAANTEN VAN HET MODERNE komen aan bod op 12 januari 1990, waarin **HILDE HEYNEN** meer in het bijzonder figuren als ADOLF LOOS en ERNST MAY situeert.
Na de voordracht biedt **ARCHIPEL** de aanwezigen een drink aan ter gelegenheid van ons 10-jarig bestaan.

In de kalender achteraan vindt u ook de aankondiging van twee nieuw ingelaste voordrachten : **PARIS DECONSTRUCTIVISITED** door **JOSE DEPUYDT** en een voordracht over eigen werk door **PAUL VAN AERSCHOT.**

We wensen u een vruchtbaar 1990.

VRIJDAG 12 JANUARI 1990
OM 20.00 U
'T LEERHUYS GROENINGE 35 BRUGGE

DR. IR. ARCHITEKT
HILDE HEYNEN

DE VELE GEDAANTEN VAN HET MODERNE LOOS EN DAS NEUE FRANKFURT

doctor in de architektuur. Dit jaar nodigden we Hilde Heynen uit voor een lezing die een deel van de doctoraatsthesis behandelt.

DE VELE GEDAANTES VAN HET MODERNE

LOOS EN DAS NEUE FRANKFURT

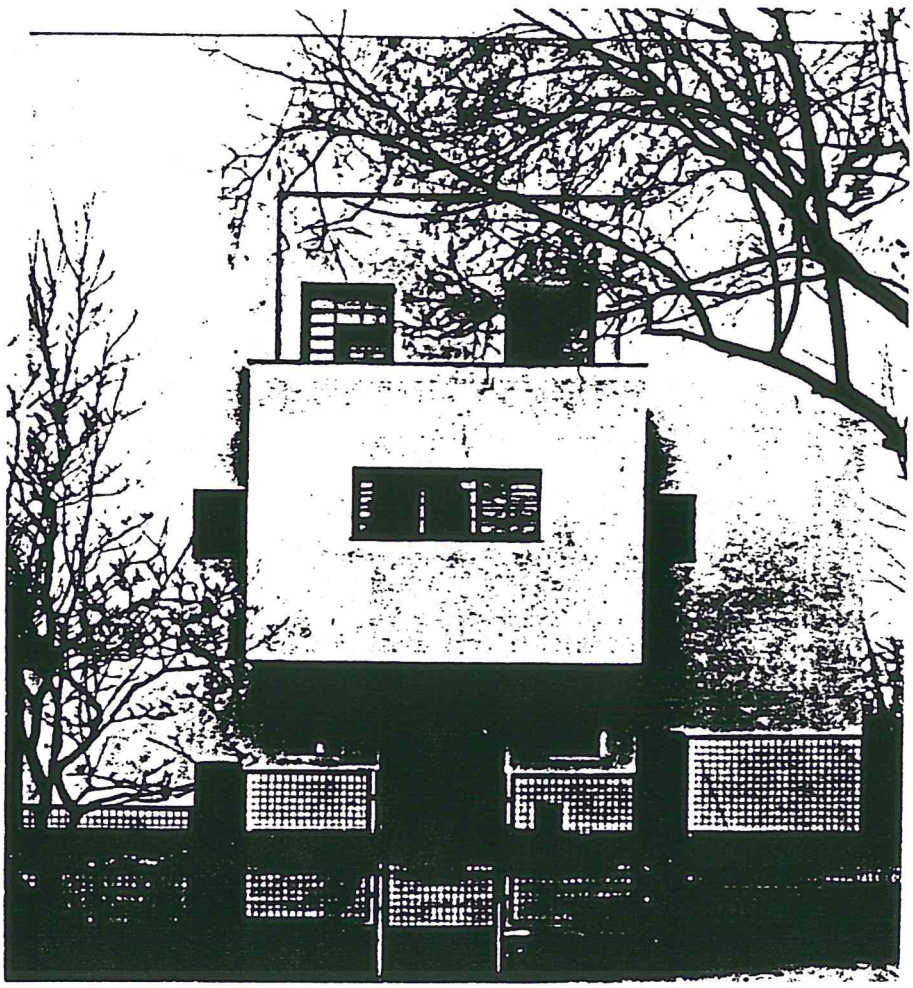
abstrakt voor een lezing op 12 januari 1990

De moderniteit heeft in het kulturele en artistieke leven zeer veel verschillende stromingen en ideeën teweeggebracht. Ook in de architektuur werd de ervaring van moderniteit gethematiseerd en verwerkt. Daarbij zijn echter zeer verschillende opvattingen aan de orde. Niet alle architekten die zichzelf als 'modern' beschouwen, behoren zonder meer tot de traditie van de Moderne Beweging.

Adolf Loos bijvoorbeeld, die als geen ander op indringende wijze de ambivalente ervaring van moderniteit gestalte heeft gegeven in zijn werk, wordt door 'orthodoxe' historici als Sigfried Giedion niet tot de hoofdstroom van de Moderne Beweging gerekend. Toch is zijn architektuur op een zeer pregnante wijze 'modern', omdat ze enerzijds de dwingende kracht en de onontkoombaarheid van de modernisering erkent, en anderzijds toch vasthoudt aan de poging bewoonbaarheid en een zekere harmonie te kreëren.

De architektuur van Ernst May en **Das Neue Frankfurt** is op een geheel andere wijze 'modern'. Haar moderniteit ligt besloten in de besliste, programmatische aanpak van de sociale woningbouw, die ingezet wordt als instrument om vorm te geven aan een bestaande stad - Frankfurt. Een modernistische architektuurtaal en een modernistische ideologie vervolledigen het scala van middelen waarmee May de strijd aanbindt tegen starre behoudsgzindheid.

Hilde Heynen
20 december 1989

woning Moller (1928)

HILDE HEYNEN

Na haar studies architectuur en filosofie begon Hilde Heynen aan een doctoraal onderzoek onder leiding van A. Loeckx en G. Bekaert. Dit leidde tot een dissertatie getiteld *Moderniteit en Architectuur*. Hierin wordt een kritische visie ontwikkeld op de verhouding tussen architectuur en maatschappij. Een aantal begrippen uit Adorno's *Aesthetische Theorie* worden in architectuurtheoretische zin herdacht en aangewend om tot de formulering te komen van een architectuuropvatting die oog heeft voor de autonomie van de discipline, maar ook rekenschap aflegt van haar maatschappelijke betrokkenheid. Deze theoretische constructie werd opgebouwd in wisselwerking met twee case studies uit de geschiedenis van de moderne architectuur: Adolf Loos en *Das Neue Frankfurt*.

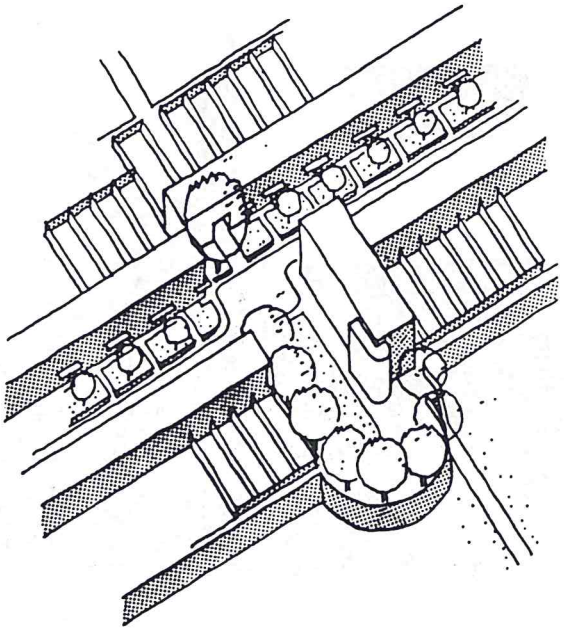
Een belangrijke etappe in het traject dat tot deze dissertatie leidde, werd gevormd door haar actieve bijdrage aan de organisatie en de inhoudelijke voorbereiding van het colloquium 'Modernisme en de Stad' (1986). In de platformtekst die zij voor deze gelegenheid redigeerde werd een eerste theoretische begripsbepaling gegeven van 'het moderne' in de architectuur: modern, zo heet het hier, zijn die architecten die in hun werk de maatschappelijke modernisering kritisch reflecteren. In deze tekst werd tevens nagegaan welke de houding was van diverse moderne architecten (Loos, Le Corbusier, Ernst May, de Russische Constructivisten, ...) ten aanzien van de bestaande stad: aanvaarding en verwerping, verheerlijking van het nieuwe en verguizing van de chaos vormen de polen waartussen zij een evenwicht zoeken. In deze uiteenlopende benaderingen verschijnen reeds de verschillende gezichten van de moderniteit die Heynen in haar doctoraat verder ontleedt.

Beknopt curriculum vitae

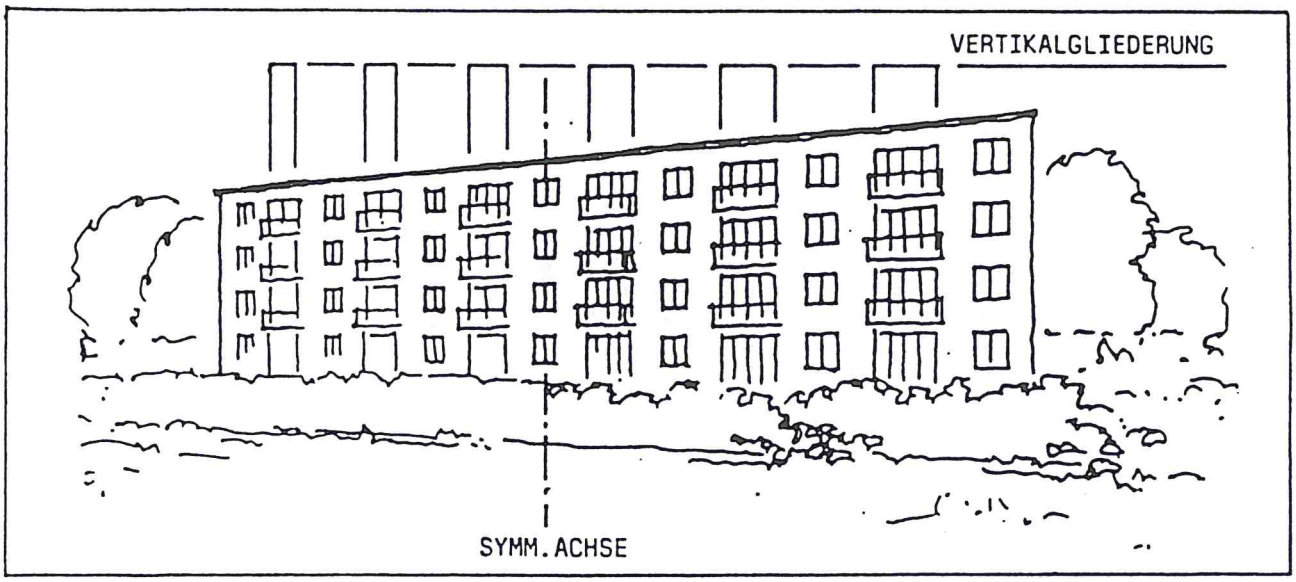
- geboren in 1959
- burgerlijk ingenieur architect, K.U.Leuven, 1981
- speciale licentie filosofie, K.U.Leuven, 1982
- doctoraat Toegepaste Wetenschappen, K.U.Leuven, 1988
- sinds 1982 : assistent architectuurtheorie K.U.Leuven, Departement Architectuur, Stedebouw en Ruimtelijke Ordening

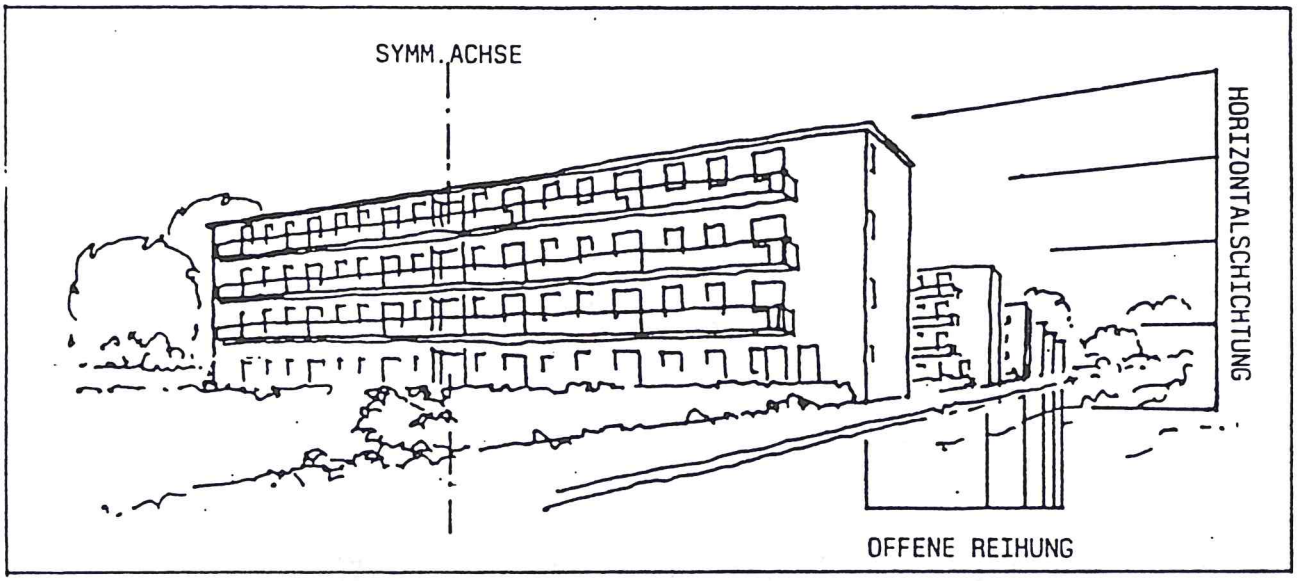
Belangrijkste publikaties

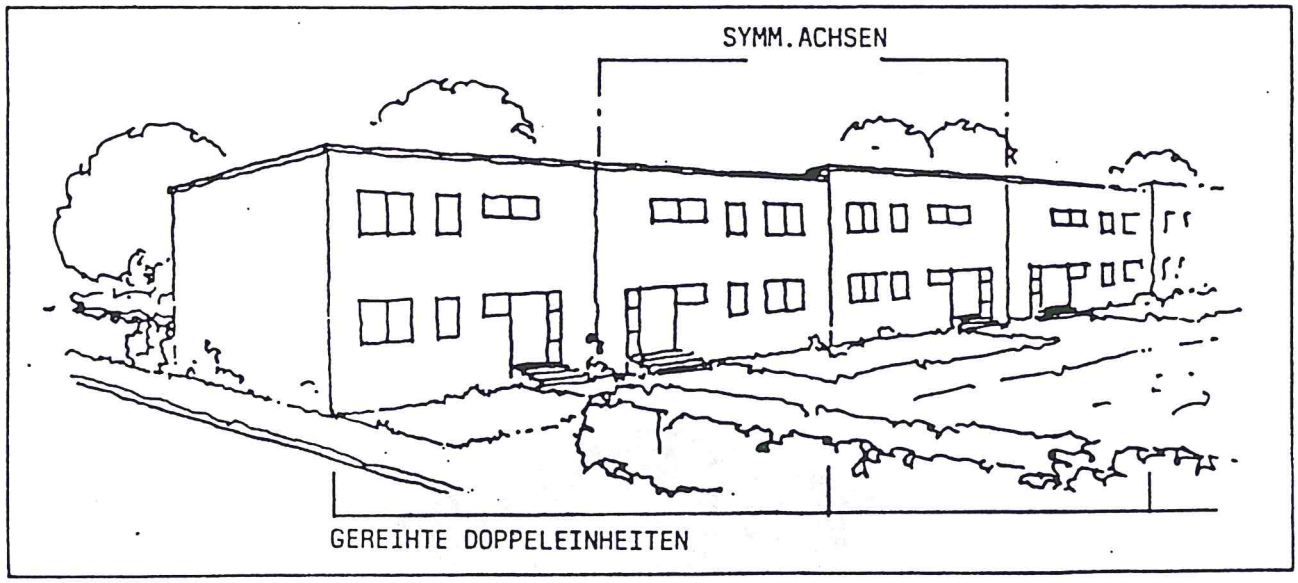
- "Inleiding. 'Het moderne', architectuur en de stad", (verscheidene co-auteurs)
  in *Programmaboek Colloquium 'Modernisme en de Stad'*, Afdeling Architectuur, K.U.Leuven, Leuven, 1986, pp. 1-35.
- *Teksten Colloquium 'Modernisme en de Stad'* (red.), Afdeling Architectuur, K.U.Leuven, Leuven, 1987 (co-redacteur A. Loeckx).
- "Een filosofie van de stad zonder stedelijke sensibiliteit. Repliek op een artikel van Heinz Paetzold in *Krisis* 32"
  in *Krisis* 34, maart 1989, pp. 73-78.
- "Moderniteit en architectuur in het werk van Walter Benjamin"
  in *Krisis* 35, juni 1989, pp. 15-22.
- "Architectuur tussen moderniteit en wonen. Notities naar aanleiding van Adorno's *Aesthetische Theorie*"
  in *Archis*, nr 12, 1989

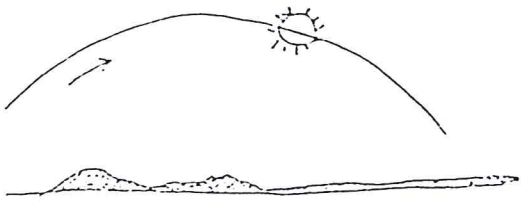
Siedlung Römerstadt, axonometrie bastion.
(D.W. DREYSSE, 1987, p. 13)

serialiteit en symmetrie in de architecturale vormgeving.
(Westhausen) (P. LORENZ, 1986, p. 164)

archipel

VZW

ARCHIPEL PROGRAMMA 89-90

1989

- VR 29 SEPTEMBER — "ONTWERPEN MET HART EN REDE"
  voordracht door MARC VAN DE STEEN
  interieur- en meubelontwerpen
  't Leerhuys Groeninge 35, Brugge om

- VR 06 OKTOBER — architekt JEF VAN OEVELEN
  voordracht over eigen werk
  't Leerhuys Groeninge 35, Brugge om 20u.00

- VR 20 OKTOBER — "JAPANSE TUINEN"
  voordracht door GUY LAURANT
  ind.ir tuinbouw
  't Leerhuys Groeninge 35, Brugge om 20u.00

- VR 03 NOVEMBER — "SCENOGRAFIE"
  voordracht door architekt WERNER DE BONDT
  't Leerhuys Groeninge 35, Brugge om 20u.00

- ZA 18 NOVEMBER — dagtrip HORTA EN JAPAN BRUSSEL
  bezoek aan Hotel Solvay, Van Eetvelde
  Magasins Waucqez... tentoonstelling transfiguraties en Tokio plan

  Rondleiding o.m. BARBARA VANDERWEE en JAN BRUGGEMANS

- ZA 02 DECEMBER — architekt MASSIMO PICA CIAMARRA (Napels)
  voordracht over eigen werk
  opening tentoonstelling ism Bouwen Wonen Nu "Middenstand" 't Zand 20, Brugge

  Nadien receptie en Italiaanse lunch
  Beurshallen, Beursplein Brugge.

1990

- VR 12 JANUARI — "DE VELE GEDAANTEN VAN HET MODERNE"
  LOOS EN DAS NEUE FRANKFURT"
  voordracht door architekt HILDE HEYNEN
  't Leerhuys Groeninge 35, Brugge om 20u.00

- VR 02 FEBRUARI — "HEDENDAAGS BOUWEN EN... BRUGGE"
  debat
  't Leerhuys, Groeninge 35, Brugge

- VR 23 FEBRUARI — PARIS...DECONSTRUCTIVISITED
  voordracht door architekt JOSE DEPUYDT
  't Leerhuys, Groeninge 35, Brugge om 20u.00

- VR 16 MAART — ...

- VR 06 APRIL — ...

- VR 27 APRIL — architekt Paul VAN AERSCHOT
  voordracht over eigen werk
  't Leerhuys, Groeninge 35, Brugge om 20u.00

- 24 t/m 28 MEI — architektuurreis TICINO

- VR 15 JUNI — ...

voorzitter	Marc FELIX	Koningstraat 404, 8400-OOSTENDE	059 70.01.68	bur. 059 70.01.80
sekretaris	Philip CARDINAEL	Veldstraat 65, 8000-BRUGGE 2	050 33.65.01	
penningmeester		rekeningnummer : 750-9070064-06		
p.r.	Jean-Pierre OSTIN	Sergettenstraat 8, 8400-OOSTENDE		bur. 059 33.07.91
p.r.	Jan VANDEWALLE	Sint-Jansstraat 20, 8000-BRUGGE	050 34.41.31	bur. 050 33.87.05